

ارائه مدلی مکانی برای تعیین پتانسیل گردشگری و بررسی تأثیر آن در برنامه ریزی حمل و نقل (مطالعه موردی: شهر تهران)

هدا اله بخشی، دانشجوی کارشناسی ارشد سیستم اطلاعات مکانی (GIS) دانشگاه خواجه

نصیر الدین طوسی¹

دکتر ابوالقاسم صادقی نیارکی، استادیار گروه سیستم اطلاعات مکانی (GIS) دانشگاه خواجه

نصیر الدین طوسی²

دکتر علی اصغر آل شیخ، دانشیار گروه سیستم اطلاعات مکانی (GIS) دانشگاه خواجه نصیر الدین طوسی

مریم شاکری، دانشجوی کارشناسی ارشد سیستم اطلاعات مکانی (GIS) دانشگاه خواجه

نصیر الدین طوسی

¹ falagh7@yahoo.com, 021-88877070

² a.sadeghi@kntu.ac.ir, 021-88877070

چکیده

حمل و نقل، نقش بسیار مهمی را در توسعه هر کشور ایفا می‌کند؛ لذا توجه به این مسئله ضروری می‌نماید. هدف از این تحقیق، ارائه‌ی مدلی مکانی برای تعیین پتانسیل گردشگری و تأثیر آن در تصمیم‌گیری‌ها، پیرامون اصلاحات مکانی برنامه ریزی حمل و نقل است. روش تحقیق به این صورت است که ابتدا منطقه‌ی مورد نظر، یعنی شهر تهران انتخاب گردید. پس از آن، معیارهای مورد نیاز برای بررسی پتانسیل گردشگری در نظر گرفته شدند و با استفاده از روش تصمیم‌گیری چند معیاره AHP، وزن دهی شدند. لایه‌های وزن دهی شده به کمک مدل همپوشانی شاخص ترکیب شدند و نقشه پتانسیل گردشگری شهر تهران به دست آمد که به چهار کلاس عالی، خوب، متوسط و ضعیف تقسیم بندی شد. پس از آن بر اساس داده‌های مربوط به راه‌های درون شهری، شبکه راه‌ها تشکیل گردید؛ بهترین مسیر از هر یک از هتل‌ها تا مناطق دارای پتانسیل گردشگری خوب تعیین شد، برخی از این مسیرها، تکراری بودند یعنی از چندین هتل برای رسیدن به منطقه دارای پتانسیل خوب، از آن مسیر استفاده می‌شد، بر اساس تعداد تکرار، درجه گذر خیابان‌ها تعیین و به چهار دسته تقسیم شدند؛ این درجه بندی به اولویت بندی برنامه ریزی حمل و نقل کمک شایانی خواهد کرد.

کلمات کلیدی: حمل و نقل، سیستم اطلاعات مکانی (GIS)، روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP)، گردشگری.